

Door Jan de Waard

Pak dat pak!

Inleiding

'Ik hoop dat ik later een hoop geld ga verdienen. Dan zul je merken dat ik alleen nog maar kleding van bepaalde merken koop. En misschien zal ik me wel wagen aan de aanschaf van een hypersnelle wagen. Daarmee scheuren we dan over het asfalt, als daar tenminste geen scheuren in zitten. Hoewel, in bepaalde streken houden ze niet van die streken. Dan komen er mannen in blauwe pakken achter je aan om je te pakken!'

Opzet van deze lesbrief

Je maakt kennis met verschillende **homoniemen**, vooral via beeldmateriaal.

Doelgroep

Deze lesbrief is geschikt voor vmbo-t alle leerjaren, vmbo-k leerjaar 2 en 3 en vmbo-b laatste leerjaar.

Opdracht 1

Lees de inleiding nog een keer. Oké, het is een wat rare tekst, maar wat valt je verder op?

Theorie

Woorden die meerdere betekenissen hebben, noem je **homoniemen**. Er zijn verschillende soorten homoniemen.

- A** de verschillende betekenissen behoren tot dezelfde woordsoort:
- Voor de ingang van de **bank** (zelfst. nw) staat een houten **bank** (zelfst. nw).
 - Ik **zit** (ww) op voetbal, maar ik **zit** (ww) wel vaak op de reservebank.
- B** de verschillende betekenissen behoren tot verschillende woordsoorten:
- Ik **hoop** (ww) later een **hoop** (zelfst. nw) geld te verdienen.
 - Hij zat op een **leren** (bijv. nw) bank zijn toets te **leren** (ww).
- C** een handeling die is genoemd naar datgene waarmee de handeling wordt gedaan:
- We **schroeven** de **schroeven** in het hout.
 - Als er **snoep** in huis is, **snoep** ik veel te veel.

Bij elk soort homoniem krijg je een paar opdrachten.

Opdracht 2 Homoniem soort A

Omschrijf minstens twee verschillende betekenissen van de volgende woorden.

Bijvoorbeeld

- bus
- een collectebus om geld in te doen
 - een bus als openbaarvervoermiddel

- a golf
- b stroom
- c kruk
- d stam

Opdracht 3

- a Welk homoniem zie je hier?

- b Bedenk zelf nog drie van dit soort homoniemen. Zoek er afbeeldingen bij.

Opdracht 4

De werkwoorden **lopen**, **zitten** en **staan** hebben veel betekenissen.

Bijvoorbeeld **lopen**:

Ik **loop** op straat.

De schade **loopt** in de miljoenen.

De tranen **lopen** haar over de wangen.

Het **loopt** allemaal wel los.

Loopt die snackbar nog een beetje?

Je **loopt** veel risico!

Bedenk ook bij **zitten** en **staan** minstens drie zinnen waarin **zitten** en **staan** verschillende betekenissen hebben.

Opdracht 5 Homoniem soort B

In elke vraag staan twee plaatjes naast elkaar. Schrijf telkens het homoniem op.

a

b

c

d

e

f

Opdracht 6

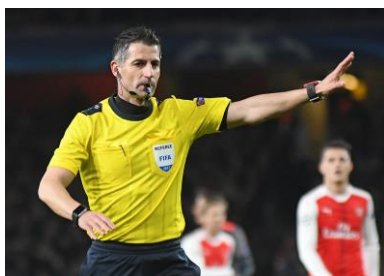
Bedenk zelf nog drie van dit soort homoniemen. Zoek er ook afbeeldingen bij.

Opdracht 7 Homoniem soort C

Bekijk de afbeeldingen. Welke homoniemen van soort C zie je? Maak er zinnen mee.

Bijvoorbeeld:

De scheidsrechter fluit veel. Hij houdt zijn fluit in zijn mond.

a**b****c****d**

Opdracht 8

Bedenk er zelf ook nog drie. Zoek er afbeeldingen bij.

Tip: In de sport komen ze ook voor!

Opdracht 9

Er is ook nog een soort homoniem waarvan er maar een paar zijn. Bekijk de afbeeldingen.

a Welke woorden zie je?

b Leg uit waarom dit homoniemen zijn.

c Weet je er zelf ook nog een? Denk aan drinken.